



ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์
Effective Factors for The Implementation of Educational Supervision in School
under Nakhon Sawan City Municipality

จุฑามาส โหยงไทย

Jutamas Yongthai

อาจารย์ ประจำสาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Lecturer from the Faculty of Educational Administration Western University

*Corresponding Author Email: Jutamas008@hotmail.com

Received: 25 February 2025

Revised: 15 March 2025

Accepted: 16 March 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์กับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 336 คน คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.49) และ 2) ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ คือ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ มีอิทธิพลทางบวกต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาและสามารถรวมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยสามารถรวมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้สูงถึงร้อยละ 79 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ในรูปแบบคะแนนดิบ โดยมีสูตรสมการ คือ $Y' = .24 + .42 X_3 + .28 X_1 + .24 X_4$ และรูปแบบคะแนนมาตรฐาน โดยมีสูตรสมการ คือ $Z' = .46 Z_3 + .29 Z_1 + .26 Z_4$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีประสิทธิผล, การนิเทศการศึกษา, เทศบาลนครนครสวรรค์



Abstract

This research consists purposes were 1. to Effective factors for the implementation of educational supervision in School under Nakhon Sawan City Municipality and 2. to relationship between effective factors for the implementation of educational supervision and implementation of Educational Supervision in school under Nakhon Sawan City Municipality. This is a quantitative research The research instrument is a questionnaire. The sample group is 336 teachers in educational institutions under the Nakhon Sawan Municipality who were selected purposively. The data collected from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentages, means, standard deviations, and stepwise multiple regression analysis. The research results found that 1) the overall rating mean of Effective factors for the implementation of educational supervision in school under Nakhon Sawan City Municipality were at the high level ($\bar{x} = 4.27$, S.D.= 0.49) and 2) Effective factors of restrained supervisor factors resource factors and supervisee factors positive influenced the implementation of educational supervision and could be combined to predict the implementation of educational supervision in school under Nakhon Sawan City Municipality significantly at the .01 level with the predicting power of 79 percent. the predicting equation was as follows: $Z' = .46Z_3 + .29Z_1 + .26Z_4$

Keywords: Effective Factors, Supervision, Nakhon Sawan City Municipality

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.1)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยพบว่า ในทุกระดับยังคงมีปัญหาทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ระดับต่างๆที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะ และทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ และกำลังแรงงานของประเทศที่มีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะรองรับสภาวะการณ์การลดลงของประชากรและการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วของประเทศ รวมถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนในกระแส



การเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดและไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเชื่อมทั้งโลกให้เป็นหนึ่งเดียว การเร่งปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นทางออกสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.75) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ดังนั้นระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและเตรียมความพร้อมของครู การผลิตครูใหม่ที่มีสมรรถนะสูงตามมาตรฐานวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.16) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตราของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายในหมายถึง ระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565, น.90-91) การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพของครูและเป็นกระบวนการร่วมมือทางวิชาการระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศที่จะเป็นตัวช่วยวิธีหนึ่งในการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและช่วยเหลือครู ให้เกิดการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความทันยุคทันสมัยอยู่เสมอและสามารถตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ (สถาพร สมอุทัย, 2565, น.275)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดูแล จัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบ การบริการสาธารณะด้านการศึกษาเพื่อเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในเขตท้องถิ่นที่รับผิดชอบของตนตามบทบาทหน้าที่ที่มีอยู่และจากการถ่ายโอนภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2560, น.33) การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และเป็นการดึงความเป็นท้องถิ่นออกมาบริหารจัดการไม่จะเป็นจุดเด่น อัตลักษณ์ หรือแม้แต่จุดด้อย และปัญหาต่างๆในพื้นที่ทำให้รัฐสามารถเติมเต็มส่วนที่บกพร่องหรือความไม่เท่าเทียมให้พื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะด้านการศึกษา (นันทิยา สัตยวาที และรดา อนุตตรังกูร, 2565, น.244-245) สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยมีศึกษานิเทศก์ โดยตำแหน่งจำนวนจำกัด ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศการศึกษาได้ตามความต้องการของสถานศึกษาต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนและทั่วถึง ประกอบกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในแต่ละแห่งแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่ จึงเป็นไปได้ยาก



ที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกสถานศึกษาจะเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาแต่ละแห่งหรือแต่ละพื้นที่ได้ และในปัจจุบันสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบุคลากรส่วนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้รู้และเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน (พรรณมาศ พรมพิลา และประเสริฐ อินทร์รักษ์, 2554, น.30) เทศบาลนครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ประเภทหนึ่ง และเป็นองค์กรภาครัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงได้รับทราบปัญหาและความต้องการด้านต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด และเป็นด่านแรกที่ช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพของครู รวมทั้งมีความพร้อมในทุกๆด้านมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอื่น ๆ เป็นต้นว่าทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษาซึ่งได้แก่ การมีงบประมาณสนับสนุน มีพื้นที่ มีบุคลากร มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมีชุมชนสนับสนุนการดำเนินงานจึงเห็นได้ว่า เทศบาลนครนครสวรรค์มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา

ดังนั้น จากภูมิหลังที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะทำให้ครูผู้รับการนิเทศการศึกษาเกิดการพัฒนาสมรรถนะตนเอง สมรรถนะวิชาชีพ และมีผลงานที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร รวมทั้งการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลกับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

การบทวนวรรณกรรม

การศึกษาปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ผู้วิจัยได้ค้นคว้าตำรา วารสาร เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา จากการศึกษาวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา กล่าวถึงความหมายของการนิเทศแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการการศึกษา จุดมุ่งหมาย แนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละยุคแต่ละสมัย รวมทั้งพื้นฐานความเชื่อของนักวิชาการแต่ละคน อย่างไรก็ตามสามารถสรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาได้ว่าการนิเทศการศึกษา (Educational Supervision) เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา และเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือ สนับสนุนกระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ครูผู้รับการนิเทศให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการสอน การปฏิบัติงาน โดยการเพิ่มสมรรถนะที่เหมาะสมกับสภาพและบริบทของนักเรียน โรงเรียน ชั้นเรียนขนาดของโรงเรียน รวมทั้งสภาพของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนา



ความเจริญงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ให้อำนาจเลือกและใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ปรับปรุงหลักสูตรและเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน พัฒนาและปรับปรุงวิธีการสอนและการประเมินผลการสอน ซึ่งเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.2; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และมรยมรณภา ญัฐธัญอดิรุจ, 2563, น.1; เก่งนก เอื้อวงศ์, 2565, น.11; และสถาพร สมอุทัย, 2565, น.278)

2. หลักการการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการการนิเทศการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมด้วย เพราะการนิเทศการศึกษามีจุดหมายเพื่อมุ่งพัฒนางานและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในองค์กรให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของตนเองและขององค์กร ซึ่งหลักการการนิเทศการศึกษามีดังนี้ (เก่งนก เอื้อวงศ์, 2565, น.16-17)

2.1 หลักของการมุ่งประโยชน์เพื่อการพัฒนาครูเป็นสำคัญ เนื่องมาจากครูเป็นหัวใจของการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นผู้ที่มีบทบาทโดยตรงในการกำหนดสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลง และการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนของตนเอง หากการนิเทศการศึกษาไม่มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาครูอย่างแท้จริงแต่เป็นการดำเนินการเพื่อให้ครบขั้นตอนหรือกระบวนการทางการบริหารหรือการประเมินเพื่อหาข้อตอบเชิงนโยบาย การนิเทศการศึกษาก็จะไม่เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อการพัฒนาครูและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2 หลักแห่งความร่วมมือของผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครู การนิเทศการศึกษาไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ โดยผู้บริหารหรือผู้นิเทศแต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ผู้นิเทศ ครู หรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งเป็นความร่วมมือที่ฝ่ายต่าง ๆ จะต้องเห็นพ้องต้องกันเพื่อมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเรียนรู้ร่วมกันในฐานะเพื่อนร่วมวิชาชีพ

2.3 หลักของการสร้างสัมพันธ์ภาพบนความเท่าเทียมและการยอมรับซึ่งกันและกัน การนิเทศการศึกษานับบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งหมายถึงการเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น การยอมรับซึ่งกันและกันและยอมรับความแตกต่างของบุคคลอย่างแท้จริงซึ่งจะทำให้เกิดสัมพันธ์ภาพบนความเท่าเทียมที่ไม่ใช่การแสดงออกว่าอยู่เหนืออีกฝ่ายหนึ่ง ลักษณะนี้ถือเป็นการทำงานแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ

2.4 หลักของความเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง การนิเทศการศึกษาจะประสบความสำเร็จต้องยึดถือหลักแห่งการทำงานเป็นระบบที่ต้องมีการวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงแก้ไข ทั้งในส่วนของผู้นิเทศที่ต้องมีการวางแผนการนิเทศมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และในส่วนของครูผู้สอนที่มีความต้องการการนิเทศเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

2.5 หลักของความยืดหยุ่นให้อิสระในการพัฒนาตนเอง การมีแบบแผนการนิเทศตายตัว และใช้การบีบบังคับ กำหนดให้ครูปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้นิเทศต้องการจะไม่นำไปสู่ความสำเร็จในการนิเทศ ทั้งนี้เพราะการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุดคือ การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาและใช้ศักยภาพของตนเองเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการนิเทศการศึกษาก็มีความยืดหยุ่นและให้อิสระแก่ครูจึงเป็นหลักการที่มีความสำคัญเพื่อให้ครูสามารถมีอิสระและมีโอกาสเลือกที่จะพัฒนาตนให้สอดคล้องกับความต้องการของครูอย่างแท้จริง

3. ระบบการนิเทศ ระบบการนิเทศในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกลไกหรือกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานซึ่ง



ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ระบบการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษามีองค์ประกอบสำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2565, น.25)

3.1 ปัจจัยนำเข้า หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการดำเนินงานตามระบบการนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการแนวคิดของการนิเทศการศึกษา บุคลากรทางการนิเทศการศึกษา ผู้รับการนิเทศการศึกษา รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการนิเทศการศึกษาอื่น ๆ เช่น สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ

3.2 กระบวนการ การดำเนินการนิเทศงานให้ประสบผลสำเร็จเป็นตามเป้าหมายที่วางไว้จำเป็นต้องมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่เรียกว่า “กระบวนการนิเทศการศึกษา” เนื่องจากกระบวนการเป็นเทคนิควิธีในการทำงานที่แตกต่างกันของแต่ละคน เพื่อให้แต่ละคนช่วยเหลือตนเองในการทำงาน กระบวนการนิเทศการศึกษายกแสดงถึงขั้นตอน กิจกรรมการนิเทศการศึกษา กระบวนการการนิเทศการศึกษาของแฮริส (Harris, 1985) แบ่งกระบวนการออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) 2) การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) 3) การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) 4) การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) 5) การประสานงาน (Coordinating) และ (6) การอำนวยการ (Directing) สำหรับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กิจกรรมที่ผู้นิเทศเป็นผู้ปฏิบัติเป็นกิจกรรมหลักที่ผู้นิเทศใช้สำหรับการให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ หรือทำการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการนิเทศเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้รับการนิเทศให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการบรรยาย การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูล การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ 2) กิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำร่วมกัน ได้แก่ การประชุม การระดมสมอง และการอภิปราย 3) กิจกรรมสำหรับผู้รับการนิเทศเป็นกิจกรรมที่เน้นบทบาทของผู้รับการนิเทศที่ต้องเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ การฟัง การดู การอ่าน การเยี่ยมเยือน การไปทัศนศึกษา บทบาทสมมติ และการปฏิบัติตามคำแนะนำ

3.3 ผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับครูอันเนื่องมาจากการนิเทศการศึกษาซึ่งได้แก่ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน มีทักษะการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีสูงขึ้น

3.4 ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง กลไกการกำกับ ติดตามและประเมินผลการนิเทศการศึกษา ซึ่งผู้บริหารหรือผู้นิเทศจะต้องจัดระบบไว้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ ตลอดจนจัดทำผลการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งประเมินตัวระบบและกระบวนการดำเนินการนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5 สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่สำคัญของระบบการนิเทศการศึกษาที่ผู้บริหารควรคำนึงถึงคือ ความต้องการหรือความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และระบบการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา



4. ปัจจัยความสำเร็จของการนิเทศการศึกษา กลิคแมน, กอร์ดอน และรอสส์-กอร์ดอน (Glickman, Gordon and Ross-Cordon, 2018, p.235-236) กล่าวถึงสาเหตุของการพัฒนาครูที่ไม่ประสบผลสำเร็จ 4 ประการ ได้แก่ 1) มีการวางแผน ที่ไม่ดีพอ การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาไม่ได้มาจากความต้องการของครูอย่างแท้จริง 2) มีการพัฒนาที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การจัดการอบรมที่ไม่มีคุณภาพ หรือมีสาระที่อบรมไม่ตรงกับงานของครู 3) มีการสนับสนุนที่ไม่พอเพียง เช่น ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหรือจัดทำสื่อ การเรียนรู้ และ 4) มีการประเมินผลการพัฒนาที่ไม่มีคุณภาพ ผู้เข้ารับการพัฒนาให้ข้อมูลไม่ตรงตามความจริง หรือแบบสอบถามมีข้อความที่กำกวมทำให้ผู้ตอบไม่สามารถตอบได้ทำให้ผลการประเมินไม่ตรงตามความจริง ทั้ง 4 ประการนี้สะท้อนให้เห็นปัจจัยความสำเร็จของการนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาครู การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน และมีปัจจัยที่เข้าไปเกี่ยวข้องมากมาย การดำเนินการให้ประสบความสำเร็จจึงมีหลายปัจจัยจากการประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการส่งเสริมสนับสนุนให้การนิเทศการศึกษาประสบความสำเร็จ จึงสรุปปัจจัยความสำเร็จในการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นปัจจัยที่ประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยนำเข้า ทั้งในส่วนที่เป็นหลักการแนวคิด ปัจจัยด้านบุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งและปัจจัยด้านครูซึ่งเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดโครงสร้างองค์การการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศ และการจัดบรรยากาศที่เป็นมิตรและการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ นอกจากนั้นยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการนิเทศ การสนับสนุนจากการนิเทศภายนอก และการส่งเสริมจากสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินการนิเทศการศึกษาทั้งหมดนี้ผู้นิเทศต้องวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะหลอมรวมเป้าหมายการพัฒนาครูผู้รับการนิเทศแต่ละคนให้สอดคล้องเป็นเป้าหมายเดียวกันกับเป้าหมายของสถานศึกษาและเป้าหมายของชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียวกันผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจะเป็นไปตามระดับคุณภาพเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาความสำเร็จของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้นั้นเป็นผลมาจากการปฏิบัติภาระงานการนิเทศการศึกษาซึ่งต้องมีปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ตัวผู้นิเทศซึ่งอาจ อาทิ ผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการ หัวหน้าสายงาน หรือครูผู้สอนอื่นที่ได้รับมอบหมายที่ต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็น (Pre-Requisites) ของผู้นิเทศประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

1. มุ่งองค์ความรู้ (Knowledge) ผู้นิเทศจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลของผู้รับการนิเทศ บริบทของผู้รับการนิเทศและสถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะนิเทศ การพัฒนาครู และหลักการในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมทั้งแนวปฏิบัติในการนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ๆ ที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน

2. มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) ผู้นิเทศต้องเข้าใจว่าพฤติกรรมการทำงานของตนจะส่งผลกระทบต่อครูผู้รับการนิเทศ ทักษะนี้จะสามารถนำมาใช้เพื่อการสนับสนุนให้เกิดสัมพันธภาพเชิงบวกระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3. มีทักษะเชิงเทคนิค (Technical Skills) ได้แก่ ทักษะในการสังเกต การวางแผน ทักษะการประเมิน ทักษะการนำผลการนิเทศไปใช้และทักษะการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

นอกจากนี้ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อการพัฒนาการนิเทศอย่างต่อเนื่องถือเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการเพื่อเป็นหลักประกันว่าได้มีการดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงในการดำเนินการนิเทศให้เกิดคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (Glickman, Gordon and Rass-Gordon, 2013, p.9-10; เก็จนก เอื้อวงศ์, 2555, น.16-17; และคณาพร คมสัน, 2564, น.83)



วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 336 คน (เทศบาลนครนครสวรรค์, 2567, น.17-20)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ทั้งหมด จำนวน 336 คน ที่มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อายุงาน และตำแหน่งงาน ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านทรัพยากร 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 3) ปัจจัยด้านผู้รับนิเทศ ลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยการใช้มาตราส่วนแบบลิคเคอร์ต (Likert Scale) กำหนดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยการใช้มาตราส่วนแบบลิคเคอร์ต (Likert Scale) กำหนดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยการหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงก์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2564, น.166) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1 และ 2) การนำไปทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.42-0.84 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในพิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2564, น.172) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 323 ชุด จากทั้งหมด 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.13

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis)



ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ ผลการวิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัด เทศบาลนครนครสวรรค์ N = 323

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ลำดับความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านที่ 1 ปัจจัยด้านทรัพยากร			มาก	4
ด้านที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม			มาก	3
ด้านที่ 3 ปัจจัยด้านผู้นิเทศ			มาก	2
ด้านที่ 4 ปัจจัยด้านผู้รับนิเทศ			มาก	1
ภาพรวม	4.27	0.49	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.56) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.57) และปัจจัยด้านทรัพยากร ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลกับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษากับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยมีปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาเป็นตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3
ค่าคงที่ B (β)	.89**	.48**	.24*
X_3	.78 (.84) **	.62 (.67) **	.42 (.46) **
$X_3 X_1$		.27 (.28) **	.28 (.29) **
$X_3 X_1 X_4$			.24 (.26) **
R^2	.71	.76	.79
Adj. R^2	.71	.76	.78



SE of Estimate	.28	.26	.24
F	783.71	64.66	40.37
Sig.F	.00	.00	.00

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ มี 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ (X_3) ปัจจัยด้านทรัพยากร (X_1) และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ (X_4) ที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 กล่าวคือ เมื่อปัจจัยทั้งสามด้านเพิ่มขึ้น มีผลทำให้ระดับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์เพิ่มขึ้นด้วย และสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้สูงถึงร้อยละ 79 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ในรูปแบบคะแนนดิบ โดยมีสูตรสมการ คือ $Y' = .24 + .42 X_3 + .28 X_1 + .24 X_4$ และรูปแบบคะแนนมาตรฐาน โดยมีสูตรสมการ คือ $Z' = .46 Z_3 + .29 Z_1 + .26 Z_4$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.56) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.57) และปัจจัยด้านทรัพยากร ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษากับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์มี 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ (X_3) ปัจจัยด้านทรัพยากร (X_1) และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ (X_4) ที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 กล่าวคือ เมื่อปัจจัยทั้งสามด้านเพิ่มขึ้น มีผลทำให้ระดับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์เพิ่มขึ้นด้วย และสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้สูงถึงร้อยละ 79 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ในรูปแบบคะแนนดิบ โดยมีสูตรสมการ คือ $Y' = .24 + .42 X_3 + .28 X_1 + .24 X_4$ และรูปแบบคะแนนมาตรฐาน โดยมีสูตรสมการ คือ $Z' = .46 Z_3 + .29 Z_1 + .26 Z_4$



การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสวรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากคือ ปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านทรัพยากร ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การนิเทศศึกษามีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยผ่านการพัฒนาคุณภาพของครูซึ่งการดำเนินการนิเทศการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัย ความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศที่อยู่บนพื้นฐานของความพร้อมของทั้งสองฝ่าย ได้แก่ ผู้รับการนิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักเห็นประโยชน์และคุณค่าของการนิเทศโดยการเปิดใจที่จะรับการนิเทศ เข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศ พัฒนาการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ คิดค้นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และมีความสุขกับผลสำเร็จจากการปฏิบัติงาน สำหรับผู้นิเทศซึ่งเป็นเพื่อร่วมวิชาชีพแล้วยังเปรียบเหมือนครูของครู จึงต้องมีภาวะผู้นำที่สร้างสรรค์ มีความรู้ มีความสามารถ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีผลงานในระดับมาตรฐานเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้รับการนิเทศในการปรับปรุงและพัฒนางานโดยการเสริมพลังอำนาจเชิงบวกอันจะก่อให้เกิดพลังร่วมในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเป็นไปอย่างราบรื่นจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากร เช่น งบประมาณ สื่อการนิเทศ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมการเรียนการสอน และแหล่งสนับสนุนการพัฒนาครู และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น บรรยากาศของสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการเสริมสร้างวัฒนธรรมในการทำงานแบบคุณภาพที่มีความคิด ความเชื่อ และวิธีการปฏิบัติงานมุ่งสู่คุณภาพ สิ่งเหล่านี้ผู้บริหารจะต้องจัดเตรียมเพื่อส่งเสริมให้มีความพร้อมก็จะช่วยในการส่งเสริมให้การนิเทศการศึกษามีบรรลุผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับรัชชัย จิตรนันท์ (2562, น.73-74) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก และบุญสุพร เฟื่องทา (2565, น.177) ศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ความพร้อมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนุราห์ โมฮัมหมัด อับดุลลอฮ์ อะลาซซัม และอิหม่าม โมฮัมหมัด (Nourah Mohammad Abdullah Alazzam and Imam Mohammad, 2022, p.398-399) ศึกษาเรื่องการนิเทศการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในซาอุดีอาระเบีย ปี 2030 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคโนโลยี ด้านสภาพแวดล้อม และด้านผู้นิเทศ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะต้องให้ความสำคัญและต้องลงทุนกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นด้วยการจัดหลักสูตรอบรมให้มากขึ้น และการประชุมเพื่อให้ผู้นิเทศการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด



2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์มีเพียง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ มีอิทธิพลทางบวกต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาและสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้สูงถึงร้อยละ 79 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ ล้วนเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญของกระบวนการการนิเทศการศึกษาที่มีผลต่อความสำเร็จของการการดำเนินการนิเทศการศึกษาซึ่งจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นไปตามที่นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและกล่าวไว้ เช่น Glickman, Gordon and Rass-Gordon (2013, p.9-10), เก็กนก เอื้อวงศ์ (2555, น.16-17) และคณาพร คมสัน (2564, น.83) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับโอกูโนเด นียี จาค็อบ และอาเจเป เหมโทพี โซโลมอน (Ogunode Niyi Jacob and Ajape Temitope Solomon, 2021, p.71) ศึกษาเรื่องปัญหาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ปัญหาในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไนจีเรีย ได้แก่ งบประมาณที่ไม่เพียงพอ การขาดแคลนผู้นิเทศการศึกษามืออาชีพ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การพัฒนาขีดความสามารถของผู้นิเทศการศึกษาไม่ต่อเนื่องจากนโยบายที่ไม่แน่นอน การอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปนิเทศการศึกษาที่ไม่เพียงพอ และความไม่ปลอดภัยของผู้นิเทศการศึกษา ดังนั้น รัฐบาลควรเพิ่มทุนในการกำกับดูแล เพิ่มผู้นิเทศการศึกษามืออาชีพให้มากขึ้น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศการศึกษาให้เพียงพอ จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอสำหรับผู้นิเทศการศึกษา จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางที่เพียงพอ และมานิลโต บาดา บาซิลิโอ และเดวิด คาบาบาร์ บัวโน (Manolito Bada Basilio and David Cababaro Bueno, 2021, p.1, 5, 6-7) ศึกษาเรื่องการนิเทศการศึกษาและการประเมินการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และในอนาคต พบว่า เมื่อพิจารณาถึงทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะได้รับและความคาดหวังให้ครูได้รับพัฒนาและเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของยุคสมัย ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาตนเองด้วย วิธีหนึ่งคือ การจัดทำโปรแกรมการนิเทศการศึกษาและการประเมินการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษาแบบร่วมมือกันและอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ควรมีความสม่ำเสมอ ความต่อเนื่อง และคุณภาพในการนิเทศการศึกษา โดยการจัดหาเงินทุนและการสร้างขีดความสามารถที่เพียงพอ สำหรับการประเมินการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่การส่งเสริมคุณภาพการสอนที่มุ่งเน้นไปที่ทักษะการคิดที่เรียกว่าการประเมินแบบ HOTS (Higher-Order Thinking Skills) และความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem-Solving Abilities) มีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน และควรพิจารณาการประเมินแบบออนไลน์หรือแบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย เอ็มมานูเอล อโดม อาซุน (Emmanuel Adom Ashun, 2022, p.13-14) ศึกษาเรื่องความท้าทายในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาล Aowin ของภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศกานา พบว่า ความท้าทายที่ผู้บริหารของเทศบาลและผู้นิเทศต้องเผชิญในการนิเทศการสอนของวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ 1) ถนนที่ไม่สะดวกในการเดินทางไปนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาซึ่งส่งผลกระทบต่อการวางแผนการนิเทศการศึกษา 2) ผู้บริหารของเทศบาลไม่สามารถดำเนินการตามรายงานผลกิจกรรมการนิเทศการศึกษาจากผู้นิเทศได้ทันเวลาที่ 3) การนิเทศศึกษาขาดความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ 4) ขาดความรู้และทักษะที่ทันสมัยในการจัดนิเทศการเรียนการสอนและมี



ข้อจำกัดทางการเงิน นอกเหนือไปจากการเอาชนะความท้าทาย เทคนิคการนิเทศที่ไม่เพียงพอของผู้นิเทศดังกล่าวแล้ว การนิเทศการศึกษาควรมุ่งเน้นไปที่การนิเทศการศึกษาสมัยใหม่ ผู้บริหารของเทศบาลควรเข้มงวดและยุติธรรมในการจัดทำรายงานผลกิจกรรมนิเทศการศึกษาโดยจัดให้มีสื่อการนิเทศที่เพียงพอ มีเงินทุนที่เพียงพอ สอน และควรมีแรงจูงใจที่ดีให้ผู้นิเทศการศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่นิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการลดปัญหาที่ผู้นิเทศต้องเผชิญ เช่น การจัดให้มีงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอและตรงเวลา ควรจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา เช่น รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลพร้อมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอเพื่อที่จะเดินทางไปนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาได้ตรงเวลา ต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรมีงบประมาณในการบำรุงรักษายานพาหนะดังกล่าวด้วยเนื่องจากสิ่งนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาของเทศบาลได้อย่างสม่ำเสมอและอย่างมีประสิทธิภาพแก่ครูในสถานศึกษา ซามูเอล เอ.พี. เซเล และดีเพรเย โอโคโดโค (Samuel Jeremiah, A.P. Sele and Diepreye Okodoko, 2014, p.70) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนิเทศการศึกษาของนักศึกษาครูในการฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่าขนาดชั้นเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกการนิเทศการศึกษามีอิทธิพลต่อการนิเทศการศึกษามากกว่าด้านอื่น ๆ และนุรฮา โมฮัมหมัด อับดุลลอฮ์ อะลาซซัม และอิหม่าม โมฮัมหมัด (2022, p.398-399) ศึกษาเรื่องการนิเทศการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในซาอุดีอาระเบีย ปี 2030 พบว่า การนิเทศการศึกษาถือเป็นเสาหลักที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของระบบการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ด้านผู้นิเทศการศึกษา การฝึกอบรมจะช่วยเพิ่มความมั่นใจในตนเองของผู้นิเทศและส่งผลกระทบต่อกิจกรรมในการจัดทำแผนงาน โครงการสัมมนา โครงการฝึกอบรม และการติดตามภาระงานพื้นฐาน ผู้นิเทศมีความจำเป็นที่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ วิธีการและแนวปฏิบัติการสอนใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ด้านการเงินอุปสรรคทางการเงิน เช่น ผู้นิเทศการศึกษาขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความสำเร็จของการนิเทศการศึกษาผู้นิเทศถูกมองข้ามและไม่มีการส่งเสริมแรงจูงใจทางการเงิน การได้รับเงินเดือนที่ต่ำจึงไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาในหน้าที่การนิเทศการศึกษา

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ได้แก่ ด้านปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศ มีอิทธิพลทางบวกต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาและสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้สูงถึงร้อยละ 79 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ได้ คือ $Z' = .46Z_3 + .29Z_1 + .26Z_4$



ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ เพิ่มพูนศักยภาพในการปฏิบัติงานในด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

1.2 ในการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เรียนควรนำปัจจัยที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นิเทศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านผู้รับการนิเทศไปพิจารณาและนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาหรือยกระดับการนิเทศการศึกษาให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๆ

1.3 การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดควรคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อจำกัด สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากแต่ละองค์กรมีโครงสร้างการจัดและการบริหารจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

2.2 ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพครูในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาหรือยกระดับการนิเทศการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2555). หน่วยที่ 8 การนิเทศในสถานศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการและบริหารองค์การทางการศึกษา

หน่วยที่ 1 – 8. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2565). หน่วยที่ 4 การนิเทศการศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา

หน่วยที่ 1 – 5. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

คณาพร คมสัน. (2564). หน่วยที่ 12 การนิเทศการเรียนการสอน ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่

11 - 15. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชุมศักดิ์อินทร์รักษ์ และมรยมัรภา ญัฐธัญอดิรุจ. (2563). การวิจัยและพัฒนาแบบจำลองกระบวนการนิเทศการศึกษาใน

โรงเรียนประถมศึกษาที่คัดสรรเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางการนิเทศการศึกษาในทศวรรษใหม่. วารสารวิชาการ

บัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 10(2), 1-13.



- เทศบาลนครนครสวรรค์. (2566). แผนบริหารและพัฒนาบุคลากร ของเทศบาลนครนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2569. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2567, จาก http://www.nsm.go.th/download/epic_new2024/018_230467.pdf
- รัชชัย จิตนันท์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(1), 69-77.
- นันทิยา สัตยวาที และรตา อนุตตรังกูร. (2565). การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. *วารสารพิกุล*, 20(2), 244-260.
- บุญสุพร เพ็งทา. (2565). รูปแบบการนิเทศงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (ดุชนิพนธ์). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรธมมาศ พรหมพิลา และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2554). ปัจจัยด้านกระบวนการที่ส่งผลต่อการนิเทศการสอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 1(2), 28-36.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2564). เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- สถาพร สมอุทัย. (2565). “การนิเทศการศึกษา” หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(3), 275-288.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ปืทองแห่งการนิเทศภายในห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รายงานการศึกษาไทย พ.ศ.2565*. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Emmanuel Adom Ashun. (2022). Challenges of Instructional Supervision of Social Studies Lessons in the Public Basic Junior High Schools in Ghana. *Universal Journal of Social Sciences and Humanities*, 2(1), 6-15.
- Harris, Ben M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. New Jersey: Prentice-Hall. Supervision and Curriculum Development.
- Glickman Carl D., Gordon Stephen P. and Gordon Jovita M. Ross. (2013). *The Basic Guide to Supervision and Instructional Leadership*. (3rd ed.) New Jersey: Pearson Education.
- Glickman Carl D., Gordon Stephen P. and Gordon Jovita M. Ross. (2018). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental approach*. (10th ed.). New York: Pearson Education, Inc.
- Manolito Bada Basilio and David Cababaro Bueno. (2021). Instructional supervision and assessment in the 21st-century and beyond. *Institutional Multidisciplinary Research and Development (IMRaD) Journal*, 4, 1-8.
- Nourah Mohammad Abdullah Alazzam and Imam Mohammad. (2022). Challenges facing the educational supervision methods of the Ministry of Education in light of Saudi Vision 2030. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 13(4), 390-401.



- Ogunode Niyi Jacob and Ajape Temitope Solomon. (2021). Supervision of Secondary School Education in Nigeria: Problems and suggestion. *European Journal of Humanities and Educational Advancements (EJHEA)*, 2(6), 71-76.
- Samuel Jeremiah, A.P. Sele and Diepreye Okodoko. (2014). Factors that Influence the Supervision of Student Teachers in Teaching Practice. *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences*, 1(2), 70-73.